

LØGTINGSVALIÐ 19. JANUAR 2008

Bananir, appilsinir og fíggjarmálaráðharrin

BJARNI DJURHOLM
landsstýrismaður

Varð fíggjarlógini fyri 2008 samtykt soleiðis, sum fíggjarmálaráðharrin hevði

ætlað, so var rakstrarvøksturin frá 2007 til 2008 heilar 355 mio kr ella 9,5%. Upp á eitt ár! Hetta er søguligur rakstrarvøkstur. Samstundis er skurðurin í iløgnum 67 mio kr (netto). Men fíggjarmálaráðharrin ræðist sítt egna barn. Tí ræður um at burturforklára. Blanda tøluni, so eingin skilir samanhangin. At vevja samtyktu og ætlaðu eykajáttanirnar fyri 2007 uppi.

Men tað er brot á allar fíggjarlógaruppgerðir síðani samanberingar byrjaðu. Sum at samanbera sùreplir, bananir og appilsinir. Tí var neyðugt at fáa val útskrivað, áðrenn løgtingið avdúkaði standin og dumpaði sveinastykkið. Og tað eydnaðist - fyribils. Tølini omanfyri eru úr fíggjarlógini 2007 og uppskotinum fyri 2008.

Søguligur rakstrarvøkstur uppá 355 mio kr í eitt ár:

	Rakstur framlagt sept.	Rakstur endalig lóg	Íløgur framlagt sept. (netto)	Íløgur endalig lóg (netto)
Bárður Nielsen 2007 (mio kr)	3,693,189	3,736,381	261,300	260,500
M. Laksáfoss 2008 (mio kr)	4,031,486	4,031,486 ** val útskrivað	194,000	194,000** val útskrivað
Meirnýtsla í 2008 (mio kr)	338,297	295,105 + eyka 60 mio * 355,105	- 67,300	- 66,500

*) Vóru á veg í tingið í farnu viku

Løgmaður avdúkaði seg sjálvan í gjárvøldið

HEIDI PETERSEN
Tjóðveldi

Føroya Løgmaður hevur alla vikuna ført fram at vit skuldu leingja samgongutíðarskeiðið við 14 døgum við teirri grundgeving, at øll vóru samd um at stytta valstriðið. Víst hevur verið til at tá uppskotið kom fram tíðliga í heyst, var ongin ósemja um at rættast var at stytta um tíðarskeiðið frá val var útskrivað og til tað skuldi haldast, niður úr 6 vikum í 3 til 4 vikur. Løgmaður hevur púrusta avvíst at orsøkin skuldi vera at samgongan hevði so nógv arbeiði liggjandi á láni, týðandi mál hon hevði lova veljarum sínum at gjøgnumføra hetta valskeiðið, men sum hon ikki hevði klára at gjøgnumføra, og tí nú í seinastu løtu, uttan

fyrilit fyri fíggjarligu avleiðingunum, uttanum alla siðvenju um góða og ábyrgdarfulla fyrisiting, har øll lógaruppskot skuldu til lögfrøðiliga eftirkanning í innlendimálaráðnum áðrenn tey kunnu leggjast fyri tingið, bara við hesum 14 eyka døgnum vildi vinna sær stundir at kunna trumfa ófyrirreikað og ábyrgdarleys uppskot ígjøgnum løgtingið. Løgmaður valdi at skriva út nýval áðrenn tingið slapp at taka støðu til broytingaruppskotið frá Sambandsflokkinum, um at útseta ígildiskomuna til 1. januar 2009, alto so ikki at hava virkna til hetta løgtingsvalið. Her vildi løgmaður ikki lata tingið tala og er hetta besta prógv um at hansara mál púra kalt og kyniskt var at vinna samgonguni tíð, líkamikið við demokratiskari siðvenju, líkamikið við tí fíggjarligu ábyrgdini av samfelagnum, hetta snúði seg einans um at “keypa” sær sjálvum eyka tíð at gjøgnumføra givin vallyfti.

Tjóðveldis geykaungi í sambandsreiðrinum II

BRYNJÁLVR DANBJØRG
Porkeri

Træið skal kennast av fruktum tess. Hettar skrivaði eg, tá nýggjur fíggjarmálaráðharri var valdur. Og tjóðveldismenn vóru ovurfegnir, um alt hann segði og færdi fram. Hettar gav eisini frukt sum formaður tjóðveldis ynskti. Við hjálp frá fíggjarmálaráðharranum, og formanni Sambandsins eydnaðist at fáa slitið samgonguna. Nú er so slóðað fyri “Makkaronni samgonguni” millum samband og tjóðveldi. Tá verður satt svans í

politikkinum. Tí Høgni vindur hinar í samgonguni um sín lítlafingur. Ta ber núverandi støða prógv um. Postverk Føroya, fullveldisbarnið, hevur ikki lært at ganga enn. Onkur helt fyri, at tey, ið har sita tykjast at hava “Kálhvøvd”, tí tey hugsa ikki normalt. Ta er nú útlit fyri einum grønnum fruktagóðum fullveldi millum Kaj Leo og Høgna. Makkaronni og kálhvøvd. Ta er kosturin “Fullveldi” kemur at bjóða føroyingum. Gabelstíðin verður umtalað sum ein døpur tíð. Christoffer von Gabel og sonurin vóru skilamenn, men tað vóru teir føroysku embætismenninir, sum vóru ódugnakroppar. Og sama skil tykist vera nú á

døgum, so søgan endurtekur seg, eisini innan fullveldisposthúsið. So tað eru ikki bjartar vónir um vit fáa eitt “Makkaronni Fullveldi”. Hugsíð um hettar nú løgtingsval stendur fyri durum. Umráðandi er ikki at seta X fyri “Makkaronni Samgonguni”. Hugsíð tykkum Høgna sum forseta, og Edmund sum páva í Føroyum, við Kaj Leo og Laksafoss sum tiltaksmonnum. Hettar eru núverandi útlit, hjá føroyingum, um teir ikki taka annað skinn um bak. Eidesgaard fekk sín dreingjadreym uppfyltan, at vera løgmaður, men vaks ikki nokk við uppgávuni, sum hann annars kundi ført á mál, misti

tolið til seinast, væl skiljandi, at so var. Men ein erfarin skipari hevði ikki latið seg provokerað av 2. ella 3. stýrimanni. Sum bleiv villleiddur av einum vrakaðum formanni og andstøðuni. Kanska við gyltum lyftum um samstarv eftir valið. Livst so spyrst. Hugsíð tykkum eina samgongu, hvar ryggurin er sum kókað makkaronni. (Sitat frá seinasta Løgtingsfundi K.M.)

Tryggingarfelagið Føroyar (TF) hækkar bátatrygging við 80 prosentum

FINNLEIF GUTTESSEN
Tvøroyri

Ikki eiti á jólagáva ein fær frá TF, nú skriv kom um, at skrokkttryggingin á tiggjumannafarinum hækkar við 80 prosentum. Eftir fyrspurningi fái eg at vita, at hækkingin er so ógvuslig, tí skaðar og tryggingargjald ganga líka upp, so verandi gjald er eingin forrætning hjá TF. “Take it or leave us”. Handan forrætnings-

moralin kann TF sjálvsagt hava, men so má tað væl eisini ganga mótsetta veg við gjaldinum, tá ið bátar, hús, bílar o.a. IKKI hava haft skaðar, ella er tað bert ein, einvegis gongd hjá TF, uppeftir? Samstundis hækkar sjálvsábyrgdin á skrokki frá 1000 krónum upp í 2500 krónur, fyri snellur hækkar sjálvsábyrgdin frá 0 krónur upp í 2000 krónum. Ny tt er eisini, at aldursfrádráttur verður gjørdur fyri skaða á radio og nautisk tól og endurgjald verður ikki givið fyri

grindaskaða, hetta er ónatúrliga stórar broytingar uppá ein gongd. Er TF við at fara á húsagongd, hava tey sovið í tímanum ella er tað bert vánalig sty ring? Hvør eigur Tryggingarfelagið Føroyar? Tryggingargjaldið og bert gjaldið frá tryggingartakaranum, hevur gjørt tað møguligt hjá TF, at vinna sær pening í t. d. fíggjarheiminum. Skal tryggingartakarinn ikki eisini hava ágóðan av hesum vinningi? Ognarfelagið Tryggingartakaranna eigur

TF, so sjálvsagt skal tryggingartakarinn hava ágóðan av fíggjarvirkseminum hjá felagnum. Hvar er eftirlitið? Hvar er kappingarráðið? Hvar er umboðsráðið? fg800@post.olivant.fo

Góð íløga

ZAKARIAS WANG

Høvuðsargumentið fyri at fáa tunlar gjørdar til Sandoyinna og Suðuroyinna er tað økonomiska. Vit hava skyldu til at fara væl um tøka fæ okkara og ikki oyðsla tað burtur. Tað er tað vit gera við

núverandi ferjusambandinum. Við at gera íløgu í eitt nútíðarbært samferðslukervi fáa vit bíligari rakstur og kunnu fáa meir burtur úr framleiðslufaktorunum í øllum landinum. Tað er við at fáa framleiðsluna at geva nakað av sær, at vit fáa tað avlopið, sum ger okkum før fyri at hava eitt væl virkandi skúla- og sjúkrahúsværk.